

Gedeputeerde Staten**Interjensen B.V.**
Bathpolderweg 33
4411 RT RILLAND**onderwerp**
vergister Rilland/Green Deal 54/mail 31-10-
2018**kenmerk**
18930345**behandeld door**
drs. P. Woets
+31 118 631892**verzonden**

Middelburg, 27 november 2018

Geachte heer/mevrouw,

Op 31 oktober 2018 heeft u een e-mail gestuurd met opmerkingen en vragen inzake Green Deal 54. Die Green Deal betrof projecten op drie lijnen: restwarmtebenutting, duurzame energie en groene grondstoffen en een project gericht op duurzame energie uit water. Uw vragen en opmerkingen betreffen een project binnen de tweede genoemde lijn, namelijk Groene Poort.

Alvorens in te gaan op uw specifieke vragen en opmerkingen t.a.v. deze Green Deal, zullen we eerst de status van deze Green Deal toelichten, aangezien we u daarmee hopelijk duidelijkheid kunnen verschaffen in hoeverre de Green Deal momenteel nog relevant is i.h.k.v. de vergister die Engie momenteel tracht te realiseren bij Rilland.

De Green Deal (GD) nr.54 is in 2011 gestart en inmiddels afgerond. Indertijd was een van de vier concrete projecten die in de GD in het kader van biobased economy werd genoemd het initiatief Groene Poort. De toenmalige plannen van Groene Poort omvatten namelijk o.a. het produceren van bio-ethanol uit biogas. Die toepassing paste indertijd in het toenmalige biobased economy beleid. Om die reden heeft de Provincie Zeeland in 2011 met het opnemen van het Groene Poort initiatief in GD 54 ingestemd. In uw e-mail wijst u er terecht op dat het huidige initiatief van Engie geen bio-ethanol productie omvat.

In de realisatie van GD 54 zijn concrete resultaten bereikt op de vlakken restwarmtebenutting (namelijk in het Sloegebied en de Kanaalzone), duurzame energie uit water (getijdenenergiecentrale bij de Brouwersdam) en groene grondstoffen (industriële algenkweek bij kunstmestproducent Yara). T.b.v. het initiatief Groene Poort zijn vanuit Green Deal nr.54 echter geen acties ondernomen, is er geen ondersteuning gegeven en zijn er ook geen nadere afspraken gemaakt met het ministerie van EZK. Voor het realiseren van het initiatief Groene Poort hebben de projectpartners/ondernemers indertijd ingezet op het creëren van de benodigde mogelijkheden via een passend bestemmingsplan, een bouwvergunning en milieuvergunning en het verkrijgen van SDE-subsidie. Al die genoemde trajecten liepen buitenom GD 54 en waren voor hun realisatie niet afhankelijk van GD 54.

Aangezien GD 54 al in 2015 is afgerond, behoort eventuele ontbinding van die overeenkomst derhalve niet tot de mogelijkheden. Zelfs al was ontbinding nog wel mogelijk geweest, dan zou dat niet tot belemmeringen voor realisatie van het Groene Poort initiatief geleid hebben, aangezien Groene Poort voor haar realisatie uiteindelijk geen gebruik heeft gemaakt van GD 54.

Inzake uw specifieke vragen en opmerkingen:

U plaatst vraagtekens bij de volgende zin in GD 54: *"Het kabinet beoogt een Green Deal met de samenleving, die bijdraagt aan verduurzaming van de maatschappij op korte en langere termijn en die lonend is voor overheid en maatschappij."* De biovergisterplannen van Engie leveren groen gas op; één van de duurzame vormen van energie om bijvoorbeeld woningen te verwarmen zonder aardgas. Groen gas wordt gezien als onderdeel van de duurzame energiemix van de toekomst en draagt dus bij aan verduurzaming van de maatschappij. Ook geeft u aan dat 'groen' wordt tegengesproken door Wageningen UR; de Rijksoverheid heeft ten tijde van de SDE-toekenning en in 2011 bij het aangaan van de GD 54 echter anders geoordeeld t.a.v. dat aspect; anders was immers indertijd door het Rijk geen SDE-subsidie toegekend.

Met uw vraag *"Hoe kan een project dat met subsidie moet leven "duurzaam zijn" ?"* doelt u vermoedelijk op de door het Rijk toegekende SDE-subsidie. U stelt ook dat de businesscase niet sluitend was. De Rijksoverheid heeft de SDE-subsidie indertijd toegekend om businesscases die bijdragen aan Stimulering van Duurzame Energie wel sluitend te krijgen. Blijkbaar heeft het Rijk bij haar beoordeling het project Groene Poort toen als voldoende duurzaam gekwalificeerd. Die SDE-beoordeling staat echter volledig los van GD 54.

U geeft in uw e-mail aan *"Een project gebaseerd op subsidie als voorbeeldfunctie gebruiken ? Einde subsidie, einde project ? Of niet ?"*. Hierbij citeert u uit GD 54. Binnen de Green Deal nr.54 heeft Groene Poort echter geen subsidie ontvangen; de SDE-subsidie waar u op doelt is van Rijksweg toegekend en valt compleet buiten GD 54.

U citeert in uw e-mail uit GD 54: *"De Provincie Zeeland richt zich op duurzame en concurrerende economische ontwikkeling met behoud en versterking van de leefbaarheid en ruimtelijke kwaliteiten."* Vervolgens vraagt u: *"Hoe kan men "concurrerende" ontwikkeling verkrijgen als dit op "subsidie" basis gedaan wordt. Concurrentievervalsing ? EU regels ?"* Wederom koppelt u hier een citaat uit GD 54 aan door Groene Poort verkregen (SDE) subsidie. Groene Poort heeft i.h.k.v. GD 54 echter geen subsidie ontvangen. De SDE-subsidie is door de Rijksoverheid toegekend; bij de SDE-regeling en beoordeling van projecten houdt het Rijk uiteraard rekening met nationale en Europese wet- en regelgeving; dat betreft o.a. beoordeling van eventuele staatssteunaspecten. Vervolgens stelt u *"Ruimtelijke kwaliteiten : Voedselveiligheid ?"* Dit aspect kaart u ook aan in uw e-mail van 5 november 2018 waarop wij in een aparte brief hebben gereageerd (22 november 2018 kenmerk 18930180).

Uit GD citeert u *"De sectoren chemie en agro zijn voor Nederland belangrijk gezien hun bijdragen aan werkgelegenheid."* In uw citaat missen echter vervolgens enkele belangrijke woorden uit de GD tekst, namelijk na werkgelegenheid worden in de GD tekst ook genoemd "BBP en export". Vervolgens constateert u: *"De werkgelegenheid bij dit project is uiterst minimaal. Het project zou wel een negatieve uitwerking kunnen hebben op de werkgelegenheid in de nabije omgeving en de regio."* Uw constatering betreft voornamelijk het huidige voorliggende plan van Engie voor een biovergister. In GD 54 staat in dezelfde alinea waaruit u citeert echter ook: *"Het is voor ondernemers zoeken naar slimme routes voor biomassa, aan de hand van het cascadeprincipe. Dit betekent het intelligent gebruiken van de aanwezige functionaliteit in de biomassa."* Het Groene Poort project in zijn toenmalige vorm in 2011 had als belangrijk onderdeel de productie van bioethanol uit biogas. Om die reden paste het project indertijd goed binnen de ontwikkeling van een biobased economy, waar het ging om intelligente toepassing van het cascaderingsprincipe. Dergelijke toepassingen kunnen op termijn namelijk mogelijk bijdragen aan groei van het BBP en de export, zodra die toepassingen breder zouden kunnen worden ingezet; om die reden was Groene Poort indertijd een interessant project voor het stimuleren van biobased economy ontwikkelingen, ook als de werkgelegenheid beperkt zou blijken te zijn.

U citeert *"Groene Poort is een initiatief voor de productie van bio-ethanol uit biogas, waarbij restwarmte, CO2 en water wordt geleverd aan een kassencomplex"*. Vervolgens merkt u op *"Hier is enkel sprake van "bio-ethanol" en niet van "mest-(co)-vergisting ! Er was en is geen behoefte aan restwarmte door de kassen ! CO2 wordt al door de kassen zelf opgewekt . Dus niet in aanmerking te nemen. Water wordt niet door "de kassen" afgenomen. Geen interesse en te hoog risico pathogenen !"* Hiermee constateert u terecht dat het huidige voorliggende plan voor een biovergister van Engie afwijkt van het toenmalige plan van Groene Poort in 2011 ten tijde van GD 54.

Uit GD 54 citeert u uit de tekst onder de kop/titel 'Tegenprestatie Rijksoverheid': *"De Rijksoverheid gaat samen met de regio onderzoeken of en bij welke schaalsprongprojecten zij een subsidie in een nader te bepalen vorm kan inzetten. (...) Aanvragen zullen worden getoetst aan de algemene eisen die de Rijksoverheid daarbij stelt, waarbij het op voorhand kunnen voorleggen van een sluitende businesscase een belangrijke randvoorwaarde zal zijn."* Uw vragen en opmerkingen zijn vervolgens: *"Senter Novem haalbaarheidsstudie niet in aanmerking genomen? Businesscase duidelijk onvoldoende beoordeeld. Geen toetsing aan EU regels hieromtrent?"* Zoals reeds eerder in deze brief staat toegelicht heeft Groene Poort in de jaren dat GD 54 liep uiteindelijk geen gebruik gemaakt van ondersteuning vanuit GD 54. De SDE-subsidie die Groene Poort heeft aangevraagd bij de Rijksoverheid valt buiten de scope en werking van GD 54. Uw vragen en opmerkingen in dat kader kunt u eventueel aan het Rijk (RVO) stellen indien u t.a.v. de toegekende SDE-subsidie meer informatie zou wensen.

U vraagt *"Hoe konden bestemmingsplannen, bouwvergunningen, omgevingsvergunningen, Green Deals, SDE+ subsidies, etc. toch aangepast worden, verleend worden, zonder de "aangehaalde feiten" in deze mail, vorige mails en brieven in aanmerking te hebben genomen destijds?"* GD 54 is t.a.v. Groene Poort nooit aangepast, omdat daartoe geen noodzaak en/of behoefte was: het project Groene Poort heeft namelijk in de periode dat deze Green Deal liep nooit gebruik gemaakt van de mogelijkheden van GD 54. Ook andere betrokken partijen hebben in de betreffende periode niet verzocht om eventuele aanpassing van GD 54 t.a.v. het onderdeel Groene Poort.

Met betrekking tot de stand van zaken over het bestemmingsplan en de bouwvergunning bent u inmiddels geïnformeerd door de gemeente Reimerswaal. Voor wat betreft de omgevingsvergunning verwijzen wij u naar onze brief van 22 november 2018 kenmerk 18930180 waarin wij reageren op uw e-mail van 5 november 2018.

Inzake uw vraag *"Waren de statenleden toen ook geïnformeerd over de inhoud van deze afgesloten GD 54 tussen de provincie Zeeland en de Rijksoverheid met als startjaar 2011?"*: op 25 november 2011 is aan Provinciale Staten het Uitvoeringsprogramma Energie en Klimaat 2012 - 2016 toegezonden voor behandeling in de Commissie E&M op 16 januari 2012. In dat programma komen de betreffende Green Deal en Groene Poort aan bod. Tevens wordt de Green Deal genoemd in de jaarstukken 2013 en in het Omgevingsplan 2012-2018.

U vroeg tevens: *"Is de provincie Zeeland de uiteindelijke subsidieverstrekker, en/of de afwikkelaar?"* De Rijksoverheid heeft de lead gehad in het realiseren en afwikkelen van de Green Deals. In GD 54 is geen subsidie toegekend aan het project Groene Poort; de rol van subsidieverstrekker is hier derhalve niet van toepassing. T.a.v. het project Groene Poort als onderdeel van GD 54 viel er bovendien niets af te wikkelen, aangezien de initiatiefnemers/ondernemers van Groene Poort indertijd uiteindelijk nooit gebruik hebben gemaakt van de mogelijkheden in GD54.

Uw laatste vraag in de e-mail luidt: *"Wat is de huidige situatie hieromtrent?"* GD 54 is inmiddels (in 2015 al) afgerond; derhalve zijn er geen mogelijkheden meer tot intrekking of aanpassing van die Green Deal. Mede door uw e-mail van 31 oktober 2018 hebben wij opnieuw kennis genomen van uw weerstand tegen het voorgenomen initiatief om een biovergister door Engie te realiseren aan de Bathpolderweg. De gemeente heeft op 12 november 2018 met initiatiefnemer Engie gesproken en in dat gesprek heeft het bedrijf aangegeven graag met de belanghebbende ondernemers in gesprek te gaan over hun bezorgdheid over de mogelijke gevolgen van het bouwen en exploiteren van een biovergister. Wanneer u een gesprek aangaat, kunt u uw zorgen en belangen nader onder de aandacht van de initiatiefnemer brengen.

Met vriendelijke groet,

gedeputeerde staten,

Drs. J.M.M. Polman, voorzitter

A.W. Smit, secretaris